

Názov predmetu: Teória a prax sociálneho zabezpečenia

Forma výučby: Prednáška / Cvičenie

Počet kreditov: 6

Študijný program: - Financie a dane

Stupeň štúdia: II.

Výsledky vzdelávania:

Študenti absolvovaním predmetu nadobudnú teoretické a predovšetkým praktické poznatky z problematiky sociálneho zabezpečenia v podmienkach SR a ďalších krajín EÚ. Cieľom je priblížiť fungovanie jednotlivých súčastí sociálneho zabezpečenia z aspektu inštitucionálneho, financovania systému, dávkového - osobného a vecného rozsahu, orientovať sa v hlavných faktoroch vplyvu s akcentom na ekonomický a demografický faktor. Získať vedomosti o metodike výpočtu jednotlivých dávok. Orientovať sa v problematike koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia.

Vedomosti a porozumenie:

- schopnosť identifikovať inštitucionálny rámec systému sociálneho zabezpečenia
- získať teoretické a praktické vedomosti z oblastí jednotlivých súčastí sociálneho zabezpečenia (sociálneho poistenia, štátnej sociálnej podpory, sociálnej pomoci)
- aplikovať získané teoretické i praktické poznatky zo systému sociálneho zabezpečenia
- analyzovať a odborne spracovať teoretické a praktické otázky fungovania systému v SR i vo svete, porovnať z hľadiska finančného zabezpečenia, osobného a vecného rozsahu

Zručností, kompetencie:

- študent je schopný kriticky analyzovať a vysvetliť ustanovenia zákona o sociálnom poistení a aplikovať ich v praxi pri rešpektovaní etických noriem,
- analyzovať, komparovať a vyhodnocovať modely fungovania sociálneho zabezpečenia, vplyvy a väzby systému na ekonomické, demografické a ďalšie procesy,
- získavať, analyzovať a odborne spracovať údaje relevantné k danej problematike.

Kompetencie:

- nadobudnúť špecifické i kmeňové kompetencie pre potreby sociálno-ekonomickej praxe, ako i ďalšieho štúdia, s akcentom na systémové kompetencie v oblasti sociálneho zabezpečenia.

Stručná osnova predmetu:

Predmet je rozdelený do dvoch problémových okruhov. V prvej časti sa zaoberá prehľadom o východiskách sociálneho zabezpečenia v sociálnom systéme spoločností – historický vývoj sociálneho zabezpečenia, princípy a zásady, funkcie a nástroje, ciele, modely fungovania v trhových ekonomikách, všeobecne o systémoch financovania. Druhá časť je zameraná na praktické otázky fungovania systému v podmienkach SR v kontexte jednotlivých súčastí sociálneho zabezpečenia. Výkon a organizácia sociálneho poistenia, nemocenské poistenie, dôchodkové zabezpečenie v štruktúre jeho troch pilierov, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti. Jednorazové a opakované dávky štátnej sociálnej podpory. Sociálna pomoc a sociálna práca.

1. Sociálne zabezpečenie v sociálnom systéme. Teoretické východiská, ciele a účinky systému sociálneho zabezpečenia. Modely sociálneho zabezpečenia v trhových ekonomikách.

-
2. Systémy a metódy financovania sociálneho zabezpečenia, inštitúty, princípy, členenia dávok a služieb.
  3. Inštitucionálne usporiadanie a finančné zabezpečenie sociálneho poistenia.
  4. Nemocenské poistenie. Osobný rozsah nemocenského poistenia. Dávková sústava poistenia. Metodika výpočtu nemocenských dávok.
  5. Povinný verejný pilier dôchodkového poistenia. Možnosti financovania. Osobný a vecný rozsah dôchodkového poistenia. Metodika výpočtu dôchodkov.
  6. Príspevkovo definovaný systém starobného dôchodkového sporenia. Základná charakteristika a systém fungovania. Príspevky, výplata dôchodkov, typy fondov, typy odplát.
  7. Doplnkové dôchodkové sporenie v zmenených podmienkach. Princípy, dávky, inštitúcie.
  8. Úrazové a garančné poistenie. Fungovanie systému. Metodika výpočtu dávok.
  9. Poistenie v nezamestnanosti. Fungovanie systému. Metodika výpočtu dávky v nezamestnanosti.
  10. Štátne sociálne dávky. Systém podpôr rodín s deťmi v krajinách EÚ.
  11. Systém sociálnej pomoci. Princípy a nástroje sociálnej pomoci, inštitucionálne zabezpečenie. Financovanie sociálnej pomoci.
  12. Koordinácia systémov sociálneho zabezpečenia v rámci európskeho priestoru.

Garant predmetu: doc. Ing. Peter Sika, PhD.